

BEOORDELING MOGELIJKE EFFECTEN IN
HET KADER VAN NATUURBESCHER-
MINGSWET 1998 OP DE VOGELRICHTLIJN
(NIET-) BROEDVOGELSOORTEN

MIDDEN PEELWEG 4

TE AMERICA

Ecologie

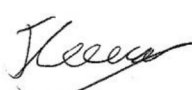

Rapportage beoordeling mogelijke effecten in het kader van Natuurbeschermingswet 1998 op de vogelrichtlijn (niet-) broedvogelsoorten

Midden Peelweg ongenummerd (nabij huisnummer 4) te America

Opdrachtgever	Vissers Aardbeiplanten B.V. St. Jansweg 20D 5928 RC Venlo
----------------------	---

Rapportnummer	4328.001
Versienummer	D1
Status	eindrapportage
Datum	4 januari 2018

Vestiging	Boxmeer
Opsteller	ir. T. Leeuwis
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	drs. J.G.T. Driessen
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy aanvaardt op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Ligging van onderzoekslocatie ten opzichte van beschermde gebieden	3
	2.3 Huidige en originele gebruik van de onderzoekslocatie	4
	2.4 Probleembeschrijving	5
3	OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	6
	3.1 Gebiedenbescherming	6
4	STAAT VAN INSTANDHOUDING	8
	4.1 Instandhoudingsdoelen	8
	4.2 Huidige staat van instandhouding	8
5	EFFECTENANALYSE	12
6	CUMULATIE MET ANDERE PROJECTEN.....	13
7	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	13

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Arvalis Venlo opdracht gekregen voor het uitvoeren van een beoordeling mogelijke effecten in het kader van Natuurbeschermingswet 1998 op de vogelrichtlijn (niet-) broedvogelsoorten aan de Midden Peelweg 4 te America.

De beoordeling mogelijke effecten in het kader van Natuurbeschermingswet 1998 op de vogelrichtlijn (niet-) broedvogelsoorten is uitgevoerd in het kader van de herontwikkeling van het plangebied.

De beoordeling mogelijke effecten in het kader van Natuurbeschermingswet 1998 op de vogelrichtlijn (niet-) broedvogelsoorten heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie veranderingen hebben plaatsgevonden die volgens de Wet natuurbescherming een significant negatief effect hebben op de aangewezen vogelsoorten van het Natura 2000-gebied de 'Deurnsche- en Mariapeel'. De betreffende soorten zijn de toendrarietgans, de kolgans en de kraanvogel. Het onderzoeksdoel zijn daarmee voorgenoemde doelsoorten.

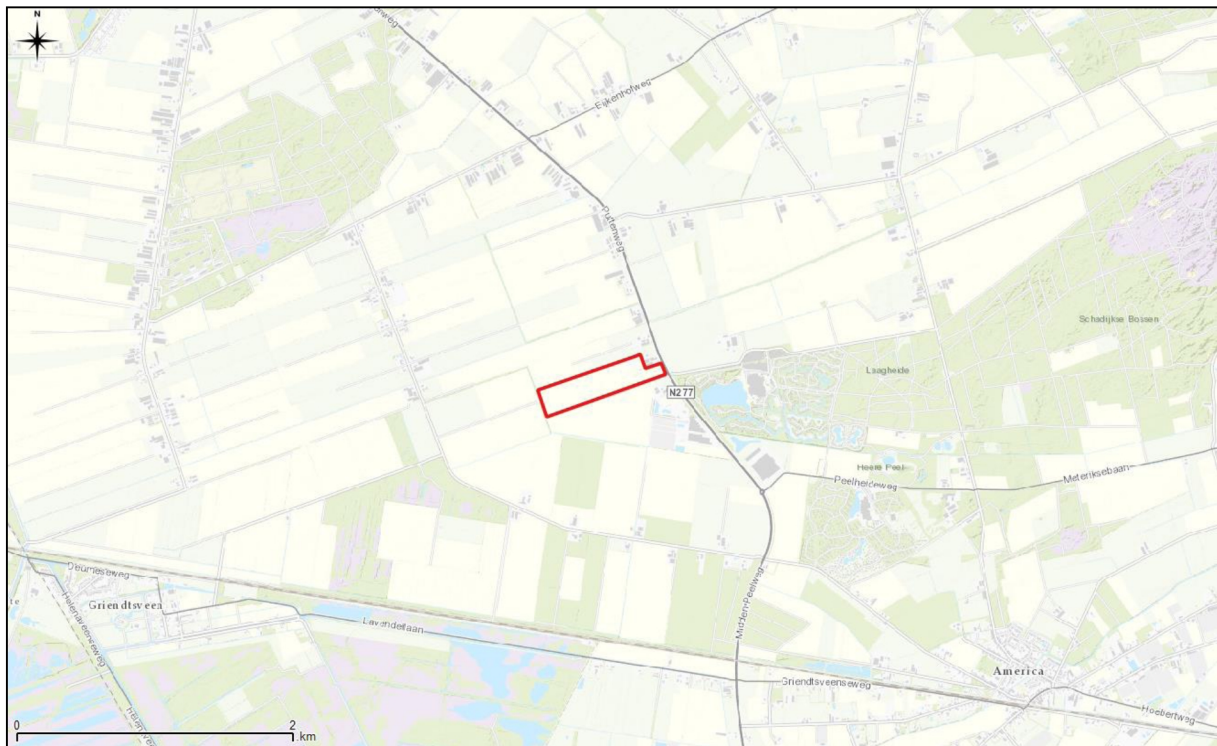
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie (± 17 ha) ligt nabij de Midden Peelweg 4, circa 3,7 kilometer ten noordwesten van de kern van America. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 52 D (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 192.957$, $Y = 385.413$.

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

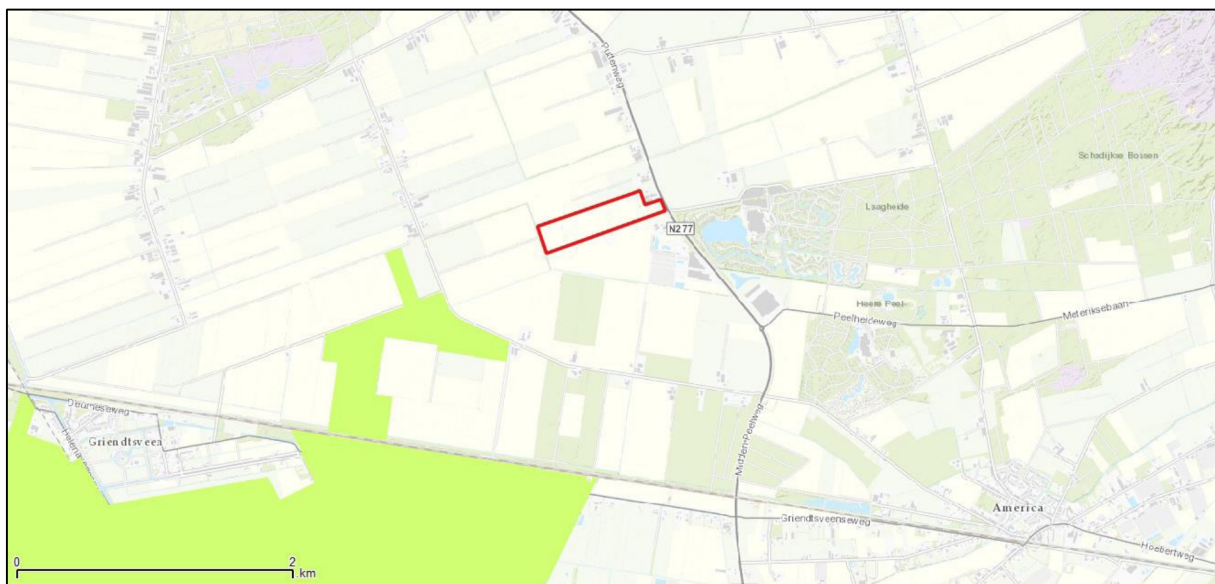
De onderzoekslocatie bevindt zich in agrarisch gebied. In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

2.2 Ligging van onderzoekslocatie ten opzichte van beschermde gebieden

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Deurnsche- en Mariapeel, bevindt zich op circa 680 meter afstand ten zuidwesten van de onderzoekslocatie (zie figuur 3).

Figuur 3. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000.

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland. De meest nabijgelegen Goudgroene Natuurzone bevindt zich 680 meter afstand ten zuidwesten van de onderzoekslocatie. Het betreft tevens de Deurnsche- en Mariapeel. Verder grenst de onderzoekslocatie aan een Bronsgroene landschapszone. Dit is echter geen deel van het Natuurnetwerk Nederland. In figuur 4 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

Figuur 4. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland. De blauwe vlakken geven de Bronsgroene landschapszone aan en de groene vlakken geven de Goudgroene Natuurzone aan.

2.3 Huidige en originele gebruik van de onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie is sinds vele jaren in gebruik voor de vermeerdering van voornamelijk aardbeienplanten. Tot 2014 heeft dit op de traditionele manier plaatsgevonden met aardbeienteelt in de grond. In 2014 is een circa 10 hectare van het veld omgevormd tot trayvelden voor de aardbeienplantenteelt. In 2016 is de gehele onderzoekslocatie omgevormd tot trayvelden. Dit houdt in dat er bakken geplaatst zijn op maaiveld niveau waarin de aardbeien geteeld worden. De trays worden verder niet overdekt met koepels en/of afdekzijk. De velden staan het gehele voorjaar leeg en er is dan niemand aanwezig op de velden. Jaarlijks in de periode juni/juli worden de aardbeienstekken in de trays gestoken, waardoor het veld tijdelijk zeer intensief betreden wordt door veel personen. Na het stekken van de aardbeiplanten groeien de planten op het trayveld en worden de benodigde gewashandelingen verricht. De intensieve periode van gewashandelingen duurt t/m medio september. Vanaf medio eind oktober t/m half december worden de trays van het trayveld op gewaswagens geladen en worden deze trays vervoerd naar de verwerkingshal op de hoofdlocatie Midden Peelweg nr. 10. Tijdens het opladen van de trays zijn circa 5 personen op een gedeelte van het trayveld werkzaam. Na medio half december staat het veld wederom leeg. Dit wordt elk jaar herhaald. Er vind geen gewassenrotatie plaats.

2.4 Probleembeschrijving

Ten behoeve van de ruimtelijke ontwikkeling is reeds een toetsing van verstoring ten opzichte van de Natura 2000-gebieden uitgevoerd aan de hand van de effectenindicator van het Ministerie van EZ. Volgens de Wet natuurbescherming mogen de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000 gebied en zijn aangewezen soorten niet in het geding komen. In de toetsing zijn alle mogelijke effecten behandeld en onderbouwd of verstoring aan de orde is. Het enige ontbrekende aspect in deze rapportage is een uitvoerig onderbouwde beoordeling of de instandhoudingdoelen van de aangewezen soorten van het vogelrichtlijngebied van de Deurnsche- en Mariapeel significant negatief beïnvloed worden. In dit geval betreft dat de toendrarietgans, de kolgans en de kraanvogel. Mogelijke versturende effecten op deze soorten zijn volgens de effectenindicator oppervlakteverlies, versnippering, verdroging, geluid en optische verstoring. In onderhavige rapportage zal beoordeeld worden of deze soorten mogelijk negatieve effecten op de instandhouding ondervinden door de herontwikkeling van het plangebied.

3 OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

3.1 Gebiedenbescherming

Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om Natura 2000-gebieden en gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

3.1.1 Natura 2000

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is krachtens de Wet natuurbescherming verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen (artikel 2.7, lid 2).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door de desbetreffende provincie.

3.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren.

De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen.

4 STAAT VAN INSTANDHOUDING

In dit hoofdstuk wordt de landelijke en lokale staat van instandhouding van de drie betreffende soorten in kaart gebracht met behulp van verspreidingsgegevens. Tevens worden de instandhoudingsdoelen hier tegenover gezet en wordt gekeken naar aanwezigheid van de soorten op de onderzoekslocatie.

4.1 Instandhoudingsdoelen

In de effectenindicator van het ministerie van EZ worden er geen aantallen genoemd als instandhoudingsdoelen van de aangewezen vogelsoorten. In het aanwijzingsbesluit van de Deurnsche- en Mariapeel van 23 mei 1992 zijn echter wel landelijke doelstellingen van de populaties gesteld en bepaald of deze in de toekomst slechts behouden, of ook vergroot moeten worden. Het betreft geen broedgevallen, maar slechts individuen ter plaatse (gemiddeld seizoensmaximum).

Voor de toendrarietgans is te zijner tijd een doel gesteld van een landelijke populatie van 34.100 individuen. Volgens de meest recente landelijke telling van Sovon (2011) zijn de aantallen naar circa 61.000 individuen gestegen. Voor de kolgans is te zijner tijd een doel gesteld van een landelijke populatie van 218.300 individuen. Volgens de meest recente landelijke telling van Sovon (2011) zijn de aantallen naar circa 320.000 individuen gestegen. Voor de kraanvogel is te zijner tijd een doel gesteld van een landelijke populatie van 350 individuen. Volgens de meest recente landelijke telling van Sovon (2011) zijn de aantallen naar circa 900 individuen gestegen. Voor alle drie de soorten geldt dat het doel gesteld is om de landelijke doelstelling minimaal te behouden en hoeft niet per se vergroot te worden. De instandhoudingsdoelen voor de aangewezen soorten zijn sinds 1992 dus ruimschoots gehaald.

4.2 Huidige staat van instandhouding

De kraanvogel, toendrarietgans en kolgans zijn in de Vogelrichtlijn aangewezen als 'niet-broedvogels'. Derhalve hoeft de staat van instandhouding niet getoetst te worden aan het aantal broedparen. Sovon maakt bij de landelijke staat van instandhouding onderscheidt tussen populatie, verspreiding, leefgebied, toekomst en eindoordeel. Alle drie de soorten hebben op alle onderdelen een beoordeling van 'gunstig'. De landelijke staat van instandhouding van alle drie de soorten is dus zeer gunstig.

Naar de lokale staat van instandhouding is door het SOVON geen onderzoek gedaan. In onderstaande figuren zijn echter de verspreidingsgegevens zoals gegenereerd in de NDFF weergegeven van de verschillende soorten te zien in de periode 2005 t/m 2009 en in de periode 2010 t/m 2014 om een indicatie te geven van de lokale trend tot aan de eerste veranderingen op de onderzoekslocatie.

Bij alle drie de soorten is te zien dat tussen 2010 en 2014 meer waarnemingen zijn gedaan rondom de onderzoekslocatie dan tussen 2005 en 2009. Derhalve is er geen reden om aan te nemen dat de trend van de lokale staat van instandhouding afwijkt van de trend van de landelijke staat van instandhouding, waardoor de lokale staat van instandhouding als 'gunstig' te beoordelen is. Daarnaast zijn in beide periodes waarvan gegevens beschikbaar zijn geen waarnemingen gedaan op de onderzoekslocatie zelf. Derhalve is de onderzoekslocatie op basis van verspreidingsgegevens niet als essentieel foerageergebied aan te wijzen. Verder is de aantaloverschrijding van de instandhoudingsdoelen van de toendrarietgans en de kolgans dermate groot dat de verdere effectenanalyse van de herontwikkeling alleen nog focust op de kraanvogel.

Figuur 5. Toendrarietgans waarnemingen 2005 - 2009

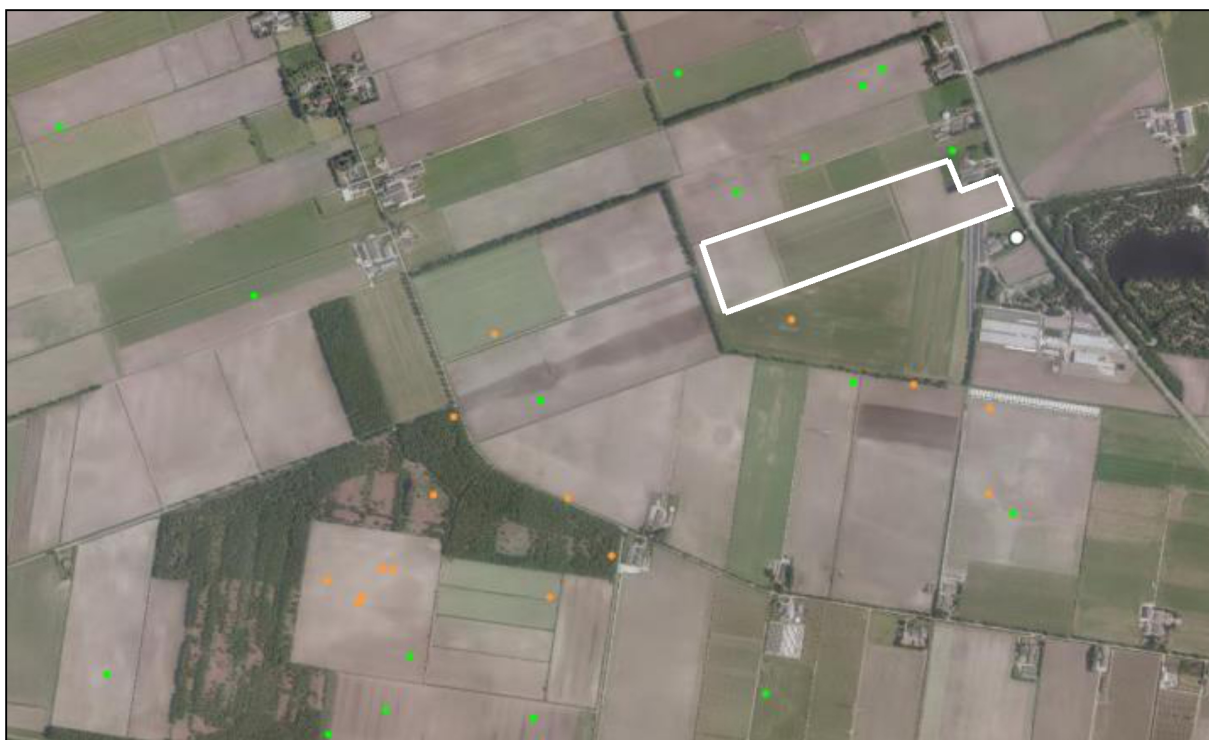
Figuur 6. Toendrarietgans waarnemingen 2010 - 2014

Figuur 7. Kolgans waarnemingen 2005 - 2009

Figuur 8. Kolgans waarnemingen 2010 - 2014

Figuur 9. Kraanvogel waarnemingen 2005 - 2009

Figuur 10. Kraanvogel waarnemingen 2010 - 2014

5 EFFECTENANALYSE

In het “Natuurbeheersplan 2017” van de provincie Limburg is aangegeven dat het onderhavige plan-gebied van het trayveld onderdeel uitmaakt van het agrarisch zoekgebied kraanvogel in open akker. Conform het “Natuurbeheersplan Limburg 2017” zijn de mogelijkheden voor foerageergebied voor broedende kraanvogels daarentegen zeer beperkt binnen het regulier landbouwgebied. Het is ge-wenst dat direct grenzend aan de Natura 2000 gebieden, foerageergebieden voor kraanvogels wor-den ontwikkeld. De afstand tussen het Natura 2000 gebied en de beheerseenheid mag niet groter zijn dan 300 meter omdat dit voor de kraanvogelouders met hun kuikens dan niet kan worden overbrugd. De activiteit is gelegen op een afstand > 680 meter van het Natura 2000 gebied en hiermede niet van invloed op de mogelijk te realiseren foerageergebieden voor de broedende kraanvogel. Een rustende kraanvogel tijdens de voor- en/of najaarstrek hebben een veel groter foerageergebied, waardoor de onderzoekslocatie inderdaad wel binnen het foerageergebied van een rustende kraanvogel in de Deurnsche- en Mariapeel kan vallen. De piek van de voorjaarsrek in Nederland ligt in maart en de piek van de najaarsrek ligt in eind oktober, maar loopt door tot en met december. Dit betekent dat de onderzoekslocatie in zowel de oude als de nieuwe situatie tijdens de voorjaarsrek niet in gebruik is en niet betreden wordt. Tijdens de najaarsrek zijn planten aanwezig aan het begin van de piek, maar in de maanden november en december worden de kraanvogels verstoord door de aanwezigheid van personeel voor het inpakken van de planten. In tabel I is een overzicht te zien van wanneer er kraan-vogels aanwezig zijn rondom het plangebied en wanneer de onderzoekslocatie veel betreden wordt.

Tabel I. overzicht van aanwezigheid mensen en kraanvogels op plangebied

	jan	feb	maa	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Aanwezigheid mensen					x	x	x	x	x	x	x	x
Aanwezigheid kraanvogels			x							x	x	x

Het verschil tussen de oude en de nieuwe situatie op de onderzoekslocatie ligt in het feit er in de nieuwe situatie geen gewassenrotatie meer plaats hoeft te vinden en dat de nieuwe situatie er minder ‘natuurlijk’ uit zal zien. Kraanvogels zijn omnivoren die gewassen en insecten kunnen eten. De tray-velden zijn een zodanig intensief landgebruik dat het gebied zelf als verloren beschouwd moet wor-den als foerageergebied. Tijdens de voorjaarsrek was de locatie echter ook niet in gebruik in de oude situatie. Tijdens de voorjaarsrek zijn echter ook in zowel de oude als de nieuwe situatie geen mensen aanwezig. Dit betekend dat er tijdens de voorjaarsrek weinig verschil in foerageeraanbod is voor de kraanvogel. Hier is weinig voedsel voor de kraanvogel aanwezig. De kraanvogel zal zijn voedsel in deze periode eerder in omliggende grasvelden halen. Tijdens de najaarsrek is er wel een verschil in foerageermogelijkheden tussen de oude en nieuwe situatie. Dit omdat de onderzoekslocatie eind oktober nog steeds weinig betreden wordt in beide situaties en er nog aardbeienplanten aanwezig zijn, waardoor er in de oude situatie voedsel voor de kraanvogel aanwezig was. In de oude situatie zal dit ééns in de paar jaar ook ander (mogelijk geschikter) gewas zijn geweest vanwege gewasrota-tie. In de nieuwe situatie oogt het veld echter minder natuurlijk door de aanwezigheid van de trays en zal daardoor het terrein minder aantrekkelijk zijn als foerageergebied. In de maanden november en december wordt de onderzoekslocatie weer vaker betreden en zal daardoor zijn functie als foera-geergebied volledig verliezen. Vanwege de zeer schuwe aard van de kraanvogel heeft dit ook een negatief effect op de foerageerfunctie van de omliggende velden tot op maximaal 500 meter van de trayvelden. Dit was echter in de oude situatie eveneens het geval waardoor op dit punt geen negatief effect optreedt door de herontwikkeling. Tijdens de najaarsrek waren bij de aardbeienplantenteelt in de grond ook rooiwerkzaamheden op het veld in dezelfde periode als tijdens het opladen van de trays

op de gewaswagens. Het totale effect van de herontwikkeling is dus licht negatief vanwege de minder natuurlijke uitstraling van de trayvelden in eind oktober en het gebrek van gewasrotatie in diezelfde periode. Dit effect is echter geenszins significant te noemen op het totale foerageeraanbod in de omgeving.

6 CUMULATIE MET ANDERE PROJECTEN

Bij een potentieel negatief effect door een voorgenomen ingreep dient het project nooit puur zelfstandig beoordeeld te worden, maar moeten recent uitgevoerde en toekomstige plannen in de omgeving ook meegenomen worden in de beoordeling om te voorkomen dat een opeenstapeling van 'niet significante effecten' bij elkaar wel een significant effect vormt. Bij de gemeente is navraag gedaan naar recente en toekomstige ontwikkelingen in de omgeving. De enige ontwikkeling die recentelijk is uitgevoerd is het grootschalige landinrichtingsplan 'Herinrichting Peelvenen'. Dit project heeft als doel plekken rondom de Deurnsche- en Mariapeel waar de natuurlijke vennen ontgonnen zijn te herstellen met behulp van waterregulatie en beheertypen. Dit project heeft potentieel een zeer positief effect op het foerageeraanbod van kraanvogels die rusten in de Deurnsche- en Mariapeel. Naast dit project zijn er geen recente en/of toekomstige projecten in de omgeving bekend bij de gemeente. Wanneer dus naar de herontwikkeling van de onderzoekslocatie wordt gekeken in cumulatie met plannen in de omgeving is het zeer waarschijnlijk dat de minimale negatieve effecten van de herontwikkeling opgeheven worden door de Herinrichting Peelvenen.

7 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Arvalis Venlo een beoordeling mogelijke effecten in het kader van Natuurbeschermingswet 1998 op de vogelrichtlijn (niet-) broedvogelsoorten uitgevoerd aan de Mid-den Peelweg 4 te America.

De beoordeling mogelijke effecten in het kader van Natuurbeschermingswet 1998 op de vogelrichtlijn (niet-) broedvogelsoorten is uitgevoerd in het kader van een herontwikkeling.

De onderzoekslocatie betreft een aardbeienplantage waar tot 2014 aardbeienplanten werden geteeld in de grond. In 2014 is de onderzoekslocatie omgevormd tot trayvelden, waarbij trays op maaiveldniveau worden geplaatst met daarin de aardbeienplanten.

De onderzoekslocatie bevindt zich in een gebied dat door een natuurbeheerplan is aangewezen als agrarisch zoekgebied voor doelsoorten binnen de 'niet-broedvogels' van het Natura 2000-gebied de Deurnsche- en Mariapeel. Het betreft daardoor agrarisch zoekgebied voor de kolgans, toendrarietgans en kraanvogel. De staat van instandhouding (landelijk en lokaal) van de kolgans en toendrarietgans is dermate gunstig dat een significant negatief effect bij voorbaat is uit te sluiten. De staat van instandhouding van de kraanvogel is eveneens gunstig, maar de totale aantallen zijn in verhouding weinig. De potentiële effecten op de kraanvogel zijn volledig uiteengezet.

Door de herontwikkeling van de onderzoekslocatie treedt een minimaal negatief effect op de foerageermogelijkheden van de kraanvogel op door een minder natuurlijke uitstraling en een gebrek aan gewasrotatie. Dit effect is echter geenszins significant te noemen. Recente projecten in de omgeving hebben slechts positieve ontwikkelingen met zich mee gebracht, waardoor ook in combinatie met andere projecten zeker geen significant negatief effect optreedt. Geconcludeerd kan worden de herontwikkeling van de onderzoekslocatie geen significant negatieve effecten heeft op zowel de landelijke als de lokale staat van instandhouding.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

www.sovon.nl (soortgegevens vogels)
www.vogelbescherming.nl (soortgegevens vogels)
www.rijksoverheid.nl (natuurwetgeving)
www.mijn.rvo.nl (natuurwetgeving)
www.rvo.nl (nationale natuurwetgeving en soortenstandaarden)
www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/ (Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten)
www.limburg.nl (NNN en beschermde gebieden in Limburg)
www.natuurgegevensprovincielimburg.nl (natuurgegevens provincie Limburg)

Econsultancy
Boxmeer, **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**

Bijlage 1 Verklarende woordenlijst

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kun oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Een mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Projectplan

Een projectplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het projectplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

